

Prøvegravningsrapport for Gedebjergvej / Næstved, Etape II.

NÆM 2002:121

Museums j.nr. NÆM 2002:121

Gedebjergvej/ Næstved, Etape II

KUAS j.nr. O.896/02

Herlufsholm Sogn, Øster-Flakkebjerg Herred, Storstrøms Amt (tidl. Præstø)

Sted.nr. 04.05.07 / Top.nr. 0485

4 cm kort 1512 4 SV

Diverse anlæg fra oldtiden, herunder del af bopladsområde med mindst ét langhus samt affalds-, kogestens- og mulige værkstedsgruber fra ældre førromersk jernalder (jf. NÆM 2002:121-A).

Prøvegravningen blev foretaget af stud.mag. Lehne Mailund Christensen i perioden 18.08.-16.09.2003.

Indholdsfortegnelse

Abstract	2
Undersøgelsens forhistorie	2
Administrative data	2
Øvrige data	2
Topografi, terræn og undergrund	3
Målesystem	4
Horisontalt	4
Udgravningsmetode	4
Undersøgelsens resultater	5
Fremtidigt arbejde	6
Anlægsliste	7
Fundliste og –beskrivelser	18
Tegningsliste	21

Bilag

Udsnit af 4-cm kort

Oversigtsplan 1:1000 (nord- og syddel)

Kopi af fladetegninger (grøfter) (nedsat 50%)

Kopi af profilark (nedsat 50%)

Abstract

Ved anden etape af prøvegravningen forud for byggemodningen området øst for Gedebjerg fremkom spredte bopladsspor fra oldtiden, samt dele af et bopladssområde fra tidlig førromersk jernalder. Alle daterbare anlæg på arealet synes ud fra keramikfund at kunne dateres til førromersk jernalder eller ældre jernalder. Bopladssområdet i det undersøgte areals nord-vestlige hjørne blev undersøgt nærmere ved en efterfølgende udgravning (se beretning under journalnr. NÆM 2002:121-A).

Undersøgelsens forhistorie

I forbindelse med byggemodningen af et areal vest for Næstved (Næstved Kommune Lokalplan B13.2-1) foretog Næstved Museum en prøvegravning. Lokalplanområdets Etape II (etape I prøvegravet primo 2003) er beliggende nord for Gedebjergvej fra nordskråningen af bakken og vest for Digtervejsskvarterets nordlige del. Det omfatter et areal på 84.000 m². Ved byggemodningen skulle der etableres kloakker og veje på arealet, der henlå som nyhøstet stubmark.

Arkivalsk kontrol viste at der inden for lokalplansområdet tidligere var påtruffet bopladsspor fra oldtiden, herunder stolpehuller og gruber fra YBA og ÆJA (jf. NÆM 1994:127, NÆM 1995:107, NÆM 1995:108 samt NÆM 1996:122). Desuden var der fremkommet spredte bopladsspor fra bronzealderen ved undersøgelsen syd for Gedebjergvej (jf. NÆM 2002:121, Etape I). Det var derfor forventeligt, at yderligere spor af kulturhistorisk værdi ville kunne findes inden for denne nordlige del af lokalplansområdet.

Administrative data

Næstved Kommune var lodsejer og bygherre på byggemodningen, og bevilgede undersøgelsen. Alle relevante skrivelser i forbindelse med sagsgangen, samt rapport, gravebog, original tegninger og fund forefindes på Næstved Museum under journalnummeret (NÆM 2002:121).

Øvrige data

Undersøgelsen blev foretaget i perioden 18.08.2003-02.10.2003

Stud.Mag. Lehne Mailund Christensen var daglig leder.

Ansvarlig leder var Museumsinspektør Thomas Roland.

Desuden deltog museumselev Erik Lillienfryd og stud.mag. Jonas Christensen delvist i undersøgelsen.

En lang sommers varme og tørke fortsatte gennem næsten hele undersøgelsesperioden, og jorden var derfor meget hård og tør. Dette besværliggjorde erkendelsen af anlæg i en sådan grad at flere stolpehuller først blev fundet ved en enkelt dag med gunstigere forhold eller ved snitning.

Muldafrømning blev foretaget med gravemaskine med 2,20 m. bred skovl, som blev stillet til rådighed af det tilstedeværende entreprenørfirma M.J. Eriksson.

Topografi, terræn og undergrund

Terrænet i området er forholdsvis kuperet med markante bakker og små lavninger. Vest for arealet, i en afstand af ca. 600 meter, ligger vandløbet Even, mens Susåen har løbet ca. 1 kilometer mod sydvest.

Det undersøgte areal indbefatter den nordlige skråning af højdedraget øst for Gedebjerg. Arealets højeste punkt er således på den sydlige del af arealet der ligger i kote 27. Det undersøgte område omfatter dog ikke toppen af bakken og det prøvegravede areals højeste kote er således omkring 25. Fra den nordlige skråning falder terrænet til kote 20 i den aflange lavning, som løber tværs over området og ender i et lille vandhul i arealets vestlige skel. Den nordlige del af arealet præges af et mindre højdedrag med en nedgravning fyldt op med marksten på toppen i kote 24. Herfra er terrænet jævnt faldende i alle retninger. Mod nord er faldet blot 2 meter til kote 22 i arealets nordlige skel. Mod nord/vest falder terrænet med et lille tilvokset vandhul i kote 19 og mod øst falder det mod endnu en lille lavning i kote 21 ved arealets østlige skel. På marken umiddelbart vest for arealet, hvilket er retningen for det generelle terrænfald, findes ligeledes et antal tilgroede vandhuller af forskellig størrelse.

Undergrunden i området domineres af stiv rød eller rødgul ler stedvis med partier af nævestore sten, flint og store sten (op til ½ m i diameter). Mulden var generelt mørk brun, leret og meget hård af tørke, mens der i lavningerne lå sortbrunt tørveagtig muld. I lavningen i det nord/vestlige hjørne af

arealet fandtes desuden ca. 30 cm spagnum med en del større stykker træ (uden tildannelsespor). Muldlagets tykkelse varierer meget i området. I den sydlige del, på bakkeskråningen er den 22-31 cm, mens den er 36-66 cm i lavningen midt på arealet. På det nordlige højedrag er muldlaget 20-39 cm, tykkest i den vestlige del, der skråner ned mod den lille nordlige lavning hvor der helt op til 77 cm muld. Muldlagets tykkelse i den sydlige del af feltet synes generelt at være blevet mindre siden 1996, hvor der i naturgastraceet tværs over området målt en muldtykkelse 20-50 cm, mens der i dag ikke blev målt en tykkelse på over 35 cm. Set i sammenhæng med at alle højere liggende områder på arealet har moderne plovspor i undergrunden fremstår arealet stærkt dyrkningspræget.

Målesystem

Horisontalt

Søgegrøfterne udlagdes med målebånd og vinkelprisme i et system med 20 m's indbyrdes afstand og parallelt med skellet til Digtervejskvarteret (dvs. nord-syd). Dog blev grøft I langt 25 m fra skellet for at undgå et moderne gastracé. Grøfternes placering blev forud for selv afrømningen markeret med landmålerstokke i 5 linjer, hvor den sydligste markerer grøfternes sydlige ende og den nordligste grøfternes nordlige ende. Alle stokke er nummeret P1-P48 og grøfterne er nummeret Grøft I-XII (se oversigtsplan over arealet). Grøft V er delt Va og Vb hhv. på syd og nordsiden af gammel mergelgrav, Grøft VIII er en ekstra grøft indlagt i 10 m's afstand fra grøft VII og grøft IX, Grøft X er en kort grøft på sydsiden af en bevokset lavning og grøft XI og XII er kortere grøfter på nordsiden af samme lavning. Resten af grøfterne strækker sig nord-syd i hele det undersøgte areals længde. De plantegnede grøfter (alle undtagen grøft I og II's sydlige halvdel, grøft VIII og grøft X) er tegnet ud fra hver sit lokale målesystem, hvor punkterne (P1-P48) er indmålt og de er således fæstnet i forhold til hinanden.

Udgravningsmetode

Ved prøvegravningen blev der udlagt søgegrøfter hvor mulden blev afrømmet med maskine. Der

blev foretaget mindre udvidelser hvor det blev skønnet lønsomt, således at nogle grøfter stedvis fik trippel bredde (se oversigtsplan). Anlæg i grøfter og udvidelser blev tegnet i fladen i 1:100, hvor der var mere end 5 anlæg i en grøft. Anlæg i den sydlige halvdel af Grøft I og II samt hele Grøft VIII og X er kun dokumenteret på oversigtsplanen, da de var meget få. Ingen af grøfterne er nivelleret. Alle tegnede anlæg af mulig forhistorisk karakter er nummeret og et udvalg af disse blev snittet med skovl og spade, dog blev A57, A58, A97 og A194 snittet, og senere tømt med ske for at kunne hjemtage fund fra disse anlæg i så god stand som mulig. A93 blev snittet med gravemaskine for kunne klarlægge forbindelsen mellem dette anlæg og den nærliggende lavnings kant. Keramik fra A93 blev dog også udgravet med ske.

Der blev udtaget i alt 8 jordprøver (Y31-Y38) fra gruber af særlig interesse, dog især gruber på felt A (se beretning for NÆM 2002:121-A, Gedebjergvej Nord). Disse prøver kan ved en senere lejlighed soldes og/eller flotéres for korn og lignende.

Undersøgelsens resultater

Der blev i grøfterne og i udvidelserne erkendt 4 sæt tagbærende stolpehuller (grøft IX) tilhørende mindst et treskibet langhus (se beretning om NÆM 2002:121-A, Gedebjergvej Nord), 108 gruber hvoraf 13 var kogestensgruber og 9 var affaldsgruber med en del keramik. Hertil kan føjes 102 stolpehuller hvis sammenhæng ikke længere kan erkendes.

I det prøvegravede områdes sydlige del kunne der, trods forholdsvis lovende resultater af tidligere undersøgelser (se fx. NÆM 1996:122), ikke erkendes områder med anlæg, der i omfang og sammenhæng kunne berettige nærmere undersøgelser. Dette kan skyldes at arealet ligger på nordsiden af et større højedrag, og således ikke er det mest oplagte sted at finde bebyggelse. Det kan dog også skyldes en intensiv pløjning, som har efterladt plovspor i undergrunden på selv de mindre forhøjninger på arealet, og sandsynligvis har fjernet de anlæg, der var.

I det prøvegravede areals nord/vestlige hjørne fremkom dog anlæg, som giver indtryk af at være udkanten af et bopladsområde. Dette afstedkom en mindre udgravning (kaldet Felt A) (se beretning om NÆM 2002:121-A, Gedebjergvej Nord).

Fund af gruber med førromersk keramik og stærkt nedpløjede stolpehuller i grøfterne på hele den nordlige del af det prøvegravede areal antyder at bopladsområdet sandsynligvis har strakt sig op på toppen af forhøjningen i denne nordlige del af arealet. Det er dog desværre kun den vestligste og lavest liggende del, der er bevaret i en grad, som muliggør en nærmere undersøgelse (Felt A).

Samtlige datérbare anlæg på arealet kan ud fra den keramik, der er fundet, dateres til ældre førromersk jernalder.

Fremtidigt arbejde

Da det undersøgte område nu er byggemodnet er det ikke relevant at foretage yderligere undersøgelser, dog blev toppen af bakken *ikke* undersøgt da den ikke er omfattet af lokalplanen. Området på toppen og det øverste af den sydvendte skråning bør derfor undersøges forud for eventuel anlæggelse af beplantning eller andet der kan medføre jordarbejde såsom dybdepløjning.

Næstved Museum 29.10.2003

Lehne Mailund Christensen, Stud.Mag.

Anlægsliste

A-nr.	Type	Grøft	Tegning
A1: Dybde: 23 cm. Fyld: Sortbrun humøst sandet ler.	8-talsformet grube	III	T1
A2: Dybde: 5 cm. Fyld: Gråbrun let sandet ler.	Bund af stolpehul	III	T1
A3: Dybde: 5 cm. Fyld: Lys gråbrun ler.	Bund af stolpehul	III	T1
A4: Dybde: 7 cm. Fyld: sortspættet brungråt stift ler.	Fyldskifte	III	T1
A5: Dybde: 5 cm. Fyld: sortspættet gråt ler med knust flint.	Grube	III	T1
A6: Diameter: ca. 60 cm. Dybde: 14 cm. Flad bund. Fyld: Gråbrun let sandet ler.	Grube	II	oversigtsplan
A7: Diameter: 215 cm. Dybde: 3-8 cm. Let rundet bund. Fyld: Gråbrun humøst sandet ler.	Grube	II	oversigtsplan
A8: Diameter: 56 cm. Dybde: 13 cm. Let rundet bund. Fyld: Mørkt gråbrun humøst ler. (se gravebog)	Lille grube	IV	T2
A9: Dybde: 8 cm. Lodrette sider og flad bund. Fyld: mørkt gråbrun let humøst ler.	Stolpehul	IV	T2
A10: Dybde: 11 cm. Skrå sider og rundet bund. Fyld: mørkt brun humøst ler med nister af rødbrændt ler.	Lille grube	IV	T2
A11: Diameter: 29 cm. Dybde: 9 cm. Skrå sider og flad bund. Fyld: Mørkt gråbrunt humøst ler med enkelte trækulsnister. (se gravebog)	Stolpehul	IV	T2
A12: Diameter: 22 cm. Dybde: 14 cm. Skrå sider og spids bund. Fyld: Mørkt gråbrunt let humøst ler med stykker af trækul og nister af brændt ler. (se gravebog)	Stolpehul	IV	T2
A13: Dybde: 12 cm. Flad bund. Fyld: mørk gråbrun let humøst ler med enkelte trækulsnister og keramik. Fund: Y14.	Aflang grube	IV	T2
A14: Diameter: 63 cm. Dybde: 27 cm. Rundet bund. Fyld: Gråbrun humøs sandet ler med trækulsnister og ildskørnede sten, og sortbrunt humøst ler spættet med grå pletter og ildskørnede sten, samt sort trækulsfedt ler. Jordprøve: JP1 (se gravebog)	Kogestensgrube	V	T3
A15: Diameter: 47 cm. Dybde: 13 cm. Skrå sider og flad bund. Fyld: Mørk gråbrun let humøst ler med enkelte nister af brændt ler.	Stolpehul/ lille grube	V	T3
A16: Diameter: 32 cm. Dybde: 18 cm. Lodrette sider og let rundet bund. Fyld: brungråt humøst sandet ler.	Stolpehul	V	T3

A17:	Grube	V	T3
Dybde: 28 cm. Rundet bund. Fyld: mørkt gråbrunt humøst let sandet ler spættet med mørke pletter.			
A18:	Stolpehul	V	T3
Dybde: 7 cm. Flad bund. Fyld: Gråbrun let humøst ler med trækulsnister.			
A19:	Kogestensgrube	VI	T4
Dybde: 13 cm. Let rundet bund. Fyld: Gråbrun humøst sandet ler med partier af trækul og resort ler samt ildskørnede sten.			
A20:	Grube	VI	T4
A21:	Aflang grube	VI	T4
A22:	Stolpehul	VI	T4
A23:	Stolpehul	VI	T4
A24:	Stolpehul	VI	T4
Dybde: 9 cm. Flad bund. Fyld: Mørkt brungråt let sandet ler.			
A25:	Stolpehul	VI	T4
Dybde: 10 cm. lodrette sider og flad bund. Fyld: Mørkt gråbrunt let sandet ler med trækulsnister.			
A26:	Bund af grube.	VII	T5
Dybde: 4 cm. Flad bund. Fyld: Brunsort let sandet ler med trækulsstykker og store mængder hvidbrændt flint			
A27:	Stolpehul	VII	T5
A28:	Bund af stolpehul	VII	T5
Dybde: 3 cm. Flad bund. Fyld: mørk gråbrun humøst let sandet ler.			
A29:	Stolpehul	VII	T5
Dybde: 20 cm. Lodrete sider og flad bund. Fyld: Gråsort let sandet ler med trækulsnister.			
A30:	Cirkulær grube	VII	T5
A31:	Stolpehul/ lille grube	VII	T5
A32:	Stolpehul	VII	T5
A33:	Stolpehul	VII	T5
A34:	Stolpehul	VII	T5
A35:	Stolpehul	IX	T6
A36:	Lille grube	IX	T6
A37:	Aflang grube	IX	T6
A38:	Stolpehul	IX	T6
A39:	Stolpehul	IX	T6
A40:	Stolpehul	IX	T6

A41:	Grube	IX	T6
Dybde: 10 cm. Skrå sider og flad bund. Fyld: Rødbrun let sandet ler med partier og klumper af rødbrændt ler.			
A42:	Cirkulær grube	XII	T7
A43:	Stolpehul	XII	T7
Dybde: 9 cm. Rundet bund. Fyld: gråbrun let humøs ler med trækulsnister.			
A44:	Grube	XII	T7
A45:	Lille grube	XII	T7
Fyld: brungråt let sandet ler med trækulsstykker.			
A46:	Aflang grube	XI	T8
A47:	Stolpehul	XI	T8
Dybde: 13 cm. Lodrette sider og flad bund. Fyld: Gråbrunt sandet ler med trækulsnister.			
A48:	Stolpehul	XI	T8
Dybde: 16 cm. Flad bund. Fyld: Brungrå humøst sandet ler med trækulsnister.			
A49:	Stolpehul	XI	T8
A50:	Lille grube	XI	T8
A51:	Aflang grube	XI	T8
A52:	Stolpehul	XI	T8
A53:	Aflang grube	XI	T8
A54:	Cirkulær grube	XI	T9
A55:	Stolpehul	XI	T9
A56:	Stolpehul	XI	T9
A57:	Cirkulær Grube	XI	T9
Dybde: 34 cm. Rundet bund. Fyld: Gråbrunt sandet let humøst ler med ildskørnede og varmesintrede sten, partier af sortgråt sand og keramik. Fund : Y16. Jordprøve: JP2.			
A58:	Cirkulær kogestensgrube	XI	T9
Diameter:178 cm. Dybde: 41 cm. Let rundet bund. Fyld: Mørk gråbrun humøst sandet ler med keramik og ildskørnede sten og gråbrun sandet ler spættet med lysegrå pletter, ildskørnede sten, keramik, og i bunden et parti brændt ler og trækul. (se gravebog) Fund: Y17. Jordprøve: JP3.			
A59:	Grube	XI	T9
A60:	Stolpehul	XI	T9
Dybde:25 cm. Skrå sider og flad bund. Fyld: Brungråt humøst sandet ler med trækulsnister.			
A61:	Stolpehul	XI	T9
A62:	Stolpehul	XI	T9
Dybde: 12 cm. Lodrette sider og flad bund. Fyld Brungråt humøst sandet ler med trækulsnister.			

A63:	Stolpehul	XI	T9
A64:	Stolpehul	XI	T9
A65:	Stolpehul	XI	T9
A66:	Grube	XI	T9
Dybde: 16 cm. Skrå sider og let rundet bund. Fyld: Mørkt brungråt let humøst sandet ler med trækulsnister.			
A67:	Stolpehul	XI	T9
A68:	Stolpehul	XI	T9
A69:	Stolpehul	XI	T9
A70:	Stolpehul	XI	T9
Dybde :7 cm. Lodrette sider og flad bund. Fyld:Lys brungråt let humøst sandet ler.			
A71:	Stolpehul	XI	T9
A72:	Stolpehul	XI	T9
Dybde: 5 cm. Skrå sider og flad bund. Fyld:Lys brungråt let humøst let sandet ler.			
A73:	Lille grube/ stolpehul	XI	T9
Dybde: 7 cm. Lodrette sider og flad bund. Fyld:Brungrå humøst sandet ler med trækulsnister.			
A74:	Stolpehul	XI	T9
Dybde: 5 cm. Flad bund. Fyld: Lys grållig sandet ler.			
A75:	Grube	XI	T9
Dybde: 15 cm. Skrå sider og let rundet bund. Fyld: Sortgråt sandet ler spættet med trækulsstykker og pletter af undergrund.			
A76:	Lille grube	XI	T9
A77:	Kogestensgrube(r)	XI	T9
A78:	Cirkulær grube	XI	T9
A79:	Stolpehul	XI	T9
A80:	Stolpehul	XI	T9
Dybde: 8 cm. Skrå sider og flad bund. Fyld: Brungrå sandet ler med trækulsnister.			
A81:	Stolpehul	XI	T9
Dybde: 13 cm. Tilspidset bund. Fyld: Mørk brungråt humøst sandet ler med trækulsnister.			
A82:	Aflang grube	XI	T9
A83:	Stolpehul	XI	T9
A84:	Stolpehul	XI	T9
A85:	Stolpehul	XI	T9
A86:	Stolpehul	XI	T9
A87:	Stolpehul	XI	T9

A88:	Grube	XI	T9
A89:	Stolpehul	XI	T9
A90:	Stolpehul	XI	T9
A91:	Grube	XI	T10
A92:	Grube	XI	T10/T18
A93:	Kulturlag	XI	T10/T18
Tykkelse: op til 14 cm i en dybde ned til 44 cm. Overlejret af et op til 21 cm tykt lag af opblandet undergrund. Fyld: Mørkt gråbrun- sortbrun humøst sandet ler trækulsfedtet i partier. Mindst 3 koncentrationer af kogesten og keramik. Fund: Y22, Y25 & Y26.			
A94:	Lille grube	XI	T18
A95:	Grube	XI	T10
A96:	Kogestensgrube	XI	T10
Dybde: 11 cm. Flad bund. Fyld: Gråsort trækulsfedet sandet ler med trækulsstykker og ildskørnede sten.			
A97:	Kogestensgrube	XI	T10
Dybde: 25 cm. Skrå sider og rundet bund. Fyld: Sortgrå ler med trækulsfedtede partier, ildskørnede sten og keramik. Fund: Y23.			
A98:	Stolpehul	XI	T10
Dybde: 6 cm. Flad bund. Fyld: Mørk gråbrunt sandetler med trækulsniter.			
A99:	Udgår.		
A100:	Grube	IX	T6
A101:	Grube	IX	T6
A102:	Aflang grube	IX	T6
A103:	Cirkulær grube	IX	T6
A104:	Stolpehul	IX	T6
A105:	Stolpehul	IX	T6
A106:	Grube	IX	T6
A107:	Aflang grube	IX	T6
A108:	Grube/kulturlag	IX	T6
A109:	Kogestensgrube	IX	T6
A110:	Grube	IX	T6
A111:	Tagbærende stolpehul (se snittegning ST1) Hus II	IX	T6
A112:	Tagbærende stolpehul	IX	T6

(se snittegning ST1) Hus II

A113:	Tagbærende stolpehul (se snittegning ST1) Hus I	IX	T6
A114:	Tagbærende stolpehul (se snittegning ST1) Hus I	IX	T6
A115:	Grube	IX	T6
A116:	Aflang grube	IX	T6
A117:	Stolpehul	IX	T11
A118:	Grube	IX	T11
A119:	Grube	IX	T11
A120:	Stolpehul	IX	T11
A121:	Aflang grube	IX	T11
A122:	Grube/stolpehul	IX	T11
A123:	Stolpehul Dybde: 7 cm. Let rundet bund. Fyld: Brungråt humøst let sandet ler.	IX	T11
A124:	Stolpehul Dybde: 17 cm. Skrå sider og flad bund. Fyld: Brungråt humøst let sandet ler med enkelte trækulsnister.	IX	T11
A125:	Stolpehul Dybde: 18 cm. Skrå sider og let rundet bund. Fyld: Mørk brungråt humøst let sandet ler.	IX	T11
A126:	Stolpehul Dybde: 21 cm. Skrå sider og let rundet bund. Fyld: Mørk brungråt humøst let sandet ler med enkelte trækulsnister.	IX	T11
A127:	Stolpehul	IX	T11
A128:	Stolpehul	IX	T11
A129:	Grube Dybde: 24 cm. Rundet bund. Fyld: Mørk brungråt let sandet ler med lysere grå pletter og trækulsnister.	IX	T11
A130:	Stolpehul Dybde: 11 cm. Lodrette sider og flad bund. Fyld: Gråbrunt humøst let sandet ler med trækulsnister.	IX	T11
A131:	Grube Dybde: 19 cm. Rundet bund. Fyld: Gråbrunt humøst let sandet ler.	IX	T11
A132:	Cirkulær grube	IX	T11
A133:	Stolpehul Dybde: 19 cm. Lodrette sider og let rundet bund. Fyld: Mørk brungråt let humøst let sandet ler med trækulsnister.	IX	T11
A134:	Stolpehul Dybde: 11 cm. Lodrette sider og flad bund. Fyld: Brungråt let humøst let sandet ler med trækulsnister	IX	T11
A135:	Aflang grube	IX	T11

Dybde: 14 cm. Rundet bund. Fyld: Brungråt let humøst let sandet ler med trækulsnister.

A136: Lille grube IX T11
Dybde: 11 cm. Skrå sider og spids bund. Fyld: Lys gråbrunt letsandet ler.

A137: Cirkulær grube IX T11
Fyld: Gråbrunt sandet ler med trækulsnister.

A138: Lille grube VII T12
Dybde: 18 cm. Rundet bund. Fyld: Gråbrunt humøst let sandet ler.

A139: Stolpehul VII T12
Dybde: 20 cm. Lodrette sider og flad bund. Fyld: Mørk brungrå humøst let sandet ler med trækulsnister.

A140: Udgår.

A141: Stolpehul VII T12
Dybde: 7 cm. Flad bund. Fyld: Lys gråbrunt let sandet ler.

A142: Aflang grube VII T12
Dybde: 23 cm. Rundet bund. Fyld: Brungråt let humøst let sandet ler med mørkere pletter og enkelte nævestore sten.

A143: Stolpehul VII T12
Dybde: 11 cm. Skrå sider og flad bund. Fyld: Gråbrunt let sandet ler med trækulsnister.

A144: Aflang grube VI T12

A145: Stolpehul VI T12

A146: Aflang grube VI T12

A147: Stolpehul VI T12
Dybde: 15 cm. Lodrette sider og flad bund. Fyld: Brungråt let sandet ler med trækulsnister.

A148: Grube VI T12
Dybde: 10 cm. Rundet bund. Fyld: Brungråt let sandet ler med trækulsnister.

A149: Aflang grube VI T12

A150: Stolpehul VI T12
Dybde: 8 cm. Lodrette sider og flad bund. Fyld: Mørk brungråt humøst let sandet ler med nister af trækul og rødbrændt ler.

A151: Grube VI T12
Dybde: 18 cm. Rundet bund. Fyld: Mørk gråbrunt let humøst sandet ler med trækulsnister.

A152: Bund af grube VI T12
Dybde: 2 cm. Fyld: Lys brungråt let sandet ler.

A153: Stolpehul VI T12

A154: Cirkulær grube VI T12
Dybde: 12 cm. Fyld: Gråbrunt let sandet ler.

A155: Grube VI T12

A156: Grube VI T12
Dybde: 20 cm. Rundet bund. Fyld: Brungråt let humøst sandet ler med trækulsnister.

A157:	Stolpehul	VI	T12
A158:	Stolpehul	Vb	T13
A159:	Stolpehul	Vb	T13
A160:	Stolpehul (muligvis moderne)	Vb	T13
A161:	Cirkulær grube Dybde: 15 cm. Flad bund. Fyld: Mørk gråbrunt let sandet ler med trækulsnister.	Vb	T12
A162:	Stolpehul Dybde: 12 cm. Rundet bund. Fyld: Lys gråbrunt let sandet ler.	Vb	T13
A163:	Stolpehul (moderne)	Vb	T13
A164:	Stolpehul/ lille grube	Vb	T13
A165:	Grube	Vb	T13
A166:	Grube	Vb	T13
A167:	Grube Dybde: 17 cm. Skrå sider og let rundet bund. Fyld: Mørk brungråt sandet ler med nister af trækul og undergrund.	Vb	T13
A168:	Stolpehul (moderne)	Vb	T13
A169:	Lille grube	Vb	T13
A170:	Grube Dybde: 5-7 cm. Ujævn bund. Fyld: Heterogent brungråt let sandet ler med partier af sortgråt trækulsfedt sandet ler.	Vb	T13
A171:	Stolpehul Dybde: 8 cm. Lodrette sider og flad bund. Fyld: Mørk gråbrunt let humøst let sandet ler med trækulsnister.	Vb	T13
A172:	Bund af stolpehul Dybde: 5 cm. Flad bund. Fyld: Mørk gråbrunt let humøst let sandet ler.	Vb	T13
A173:	Aflang grube Dybde: 6 cm. Flad bund. Fyld: Mørk brungråt let sandet ler med trækulsnister.	Vb	T13
A174:	Stolpehul Dybde: 7 cm. Skrå sider og flad bund. Fyld: Mørk brungråt let humøst let sandet ler med trækulsnister.	Vb	T13
A175:	Grube	Vb	T13
A176:	Stolpehul Dybde: 13 cm. Rundet bund. Fyld: Lys brungråt let humøst let sandet ler.	Vb	T13
A177:	Grube/ stolpehuller Dybde: 14-18 cm. Lodrette sider og flad bund. Fyld: Mørk gråbrunt humøst let sandet ler med trækulsnister og stolpespor af sortbrun humøst sandet ler. (se gravebog)	Vb	T13
A178:	Stolpehul	Vb	T13

Dybde: 8 cm. Lodrette sider og flad bund. Fyld: Gråbrunt let sandet ler med enkelte trækulsnister.

A179: Udgår.

A180: Aflang grube Vb T13
Dybde: ca. 12 cm. Ujævn bund. Fyld: Brungråt sandet ler med enkelte trækulsnister.

A181: Aflang grube Vb T13

A182: Grube Vb T13
Dybde: 15 cm. Skrå sider og flad bund. Fyld: Rødbrunt let sandet ler med stykker af brændt ler og enkelte trækilsnister.

A183: Fyldskifte Vb T13
Dybde: 34 cm. Rundet bund. Fyld: Brungrå humøst let sandet ler med keramik, pletter af trækul og rødbrændt ler, hvilket i partier var mere massivt. Fund: Y19. Jordprøve: JP5.

A184: Grube Vb T13
Dybde: 16 cm. Skrå sider og flad bund. Fyld: Brungråt sandet ler.

A185: Grube Vb T14
Dybde: 12 cm. Lodrette sider og flad bund. Fyld: Brungråt let sandet ler med enkelte trækulsnister.

A186: Stolpehul Vb T14
(moderne)

A187: Stolpehul Vb T14
Dybde: 6 cm. Flad bund. Fyld: Lys gråbrunt let sandet ler med enkelte trækulsnister.

A188: Stolpehul Vb T14
Dybde: 7 cm. Let rundet bund. Fyld: Lys gråbrunt let sandet ler med enkelte trækulsnister.

A189: Stolpehul Vb T14
Dybde: 14 cm. Skrå sider og flad bund. Fyld: Gråbrunt humøst sandet ler.

A190: Stolpehul Vb T14

A191: Stolpehul Vb T14

A192: Grube IV T15

A193: Grube IV T15

A194: Kogestensgrube IV T15
Dybde: 23 cm. Ujævn bund. Fyld: Mørk gråbrun humøst let sandet ler med partier af sortbrunt, keramik, dyreknogler, ildskørnede sten og trækul. Fund: Y20.

A195: Stolpehul IV T15
Dybde: 8 cm. Lodrette sider og flad bund. Fyld: Sortbrunt let humøst let sandet ler med nister af trækul og rødbrændt ler.

A196: Stolpehul IV T15
Dybde: 5 cm. Flad bund. Fyld: Gråbrunt sandet ler

A197: Lille grube IV T15

A198: Aflang grube IV T15
Dybde: 8 cm. Flad bund. Fyld: Sortgråt humøst let sandet ler med nister af trækul og rødbrændt ler.

A199:	Grube	IV	T15
Dybde: 20 cm. Fyld: Sortbrunt humøst sandet ler med grå og brune pletter samt trækul, rødbrændt ler og nævestore sten.			
A200:	Fyldskifte	III	T15
Dybde: 7 cm. Fyld: Brunsort trækulsfedt let sandet ler.			
A201:	Grube	III	T15
A202:	Kogestensgrube	III	T15
Dybde: 8 cm. Flad bund. Fyld: Sortbrunt trækulsfedt humøst let sandet ler med trækulsstykker og ildskørnede sten.			
A203:	Aflang grube	III	T15
A204:	Stolpehul	III	T15
Dybde: 7 cm. Flad bund. Fyld: Mørk brungråt let humøst let sandet ler med nister af trækul og rødbrændt ler.			
A205:	Stolpehul	III	T15
Dybde: 12 cm. Skrå sider og flad bund. Fyld: Sortbrunt let humøst let sandet ler. (se gravebog)			
A206:	Stolpehul	III	T15
Dybde: 16 cm. Lodrette sider og flad bund. Fyld: Brungråt let sandet ler med stykker af trækul. (se gravebog)			
A207:	Stolpehul	III	T15
Dybde: 8 cm. Skrå sider og spids bund. Fyld: Brungråt let sandet ler med stykker af trækul.			
A208:	Stolpehul	III	T15
Dybde: 13 cm. Rundet bund. Fyld: Lys Brungråt let humøst sandet ler.			
A209:	Stolpehul	III	T15
Dybde: 13 cm. Rundet bund. Fyld: Mørk Brungråt let humøst let sandet ler med trækulsstykker.			
A210:	Udgår.		
A211:	Aflang grube	III	T15
A212:	Cirkulær grube	III	T15
A213:	Aflang grube	III	T15
Dybde: 22 cm. Rundet bund. Fyld: Mørk Brungråt humøst sandet ler med trækulnister opblandet med lyst gråt sand.			
A214:	Aflang grube	III	T15
Dybde: 4 cm. Rundet bund. Fyld: Mørk Gråbrunt humøst let sandet ler med trækulnister.			
A215:	Aflang grube	III	T15
Dybde: 16 cm. Flad bund. Fyld: Sort-sortgråt trækulsfedt let sandet ler.			
A216:	Kogestensgrube	III	T15
Dybde: 10 cm. Flad bund. Fyld: Gråsort trækulsfedt let sandet ler med ildskørnede sten.			
A217:	Stolpehul	III	T15
Dybde: 9 cm. Let rundet bund. Fyld: Lys Brungråt sandet ler med enkelte trækulnister.			
A218:	Grube	II	T16
A219:	Grube	II	T16
A220:	Tagbærende stolpehul	IX	T6/T17

(se snittegning ST1) Hus I

A221:	Tagbærende stolpehul (se snittegning ST1) Hus I	IX	T6/T17
A222:	Tagbærende stolpehul (se snittegning ST1) Hus I	IX	T6/T17
A223:	Tagbærende stolpehul (se snittegning ST1) Hus I	IX	T6/T17
A224:	Cirkulær kogestensgrube	II	T16
A225:	Aflang grube Dybde: 37 cm. Rundet bund. Fyld: Brunsort meget humøst sandet ler med trækilsnister og store mængder utilvirket flint i bunden. Jordprøve: JP4.	II	T16
A226:	Lille grube	II	T16
A227:	Kogestensgrube Dybde: 9 cm. Flad bund. Fyld: Sortgråt trækulsfedt let sandet ler.	I	T16
A228:	Kogestensgrube Dybde: 8 cm. Flad bund. Fyld: Sortgråt trækulsfedt let sandet ler med trækulsstykker, hvidbrændt flint, ildskørnede sten og keramik. Fund: Y21.	I	T16
A229:	Stolpehul	I	T16
A230:	Grube	I	T16
A231:	Stolpehul Dybde: 8 cm. Skrå sider og let rundet bund. Fyld: Gråbrunt let humøst let sandet ler med enkelte trækulsnister.	Vb	T13

Fundliste og –beskrivelser

(Y1-Y7 anvendtes ved undersøgelsen NÆM 2002:121, Gedebjergvej Etape I)

y-nr.	anlæg	genstand	beskrivelse
Y11	Grøft I (26 m. syd for P4)	Keramik.	6 ukarakteristiske sideskår samt ca. 19 fragmenter af gråbrunt 0,9-1,1 cm. tykt keramik med rødbrun yderside. Groft magret og dårligt brændt.
Y12	Grøft I (26 m. syd for P4)	Keramik.	6 fragmenter af gråbrunt groft magret keramik.
Y13	Grøft IV (13,3 m. nord for P15)	Flintafslag og knogle.	Et 5,5 cm langt flintafslag og 2 knoglestykker af mellemstort dyr (max. Tykkelse 2,2 cm.)
Y14	A13	Keramik.	2 ukarakteristiske sideskår samt 3 fragmenter af rødt- rødbrunt 1,0 cm tykt gods. Groft magret og dårligt brændt.
Y15	Grøft XI (se T10)	Flintafslag.	Et 7,4 cm langt flintafslag
Y16	A57	Keramik og flintafslag.	7 randskår, 1 del af en båndformet hank, 2 bundskår, 5 sideskår med overgang til bund, ca. 40 ukarakteristiske sideskår og fragmenter fra mindst 4 kar. Derudover 12 stærkt sintrede skår sandsynligvis fra en smeltedigel. Det første kar er af gråbrun 0,7 cm tykt gods mellemfint magret og dårligt brændt. Randen er udadsvejet og lige afrundet. Mundingsdiameter ca. 7 cm. Det andet kar er af mørkt rødbrunt 1,0 cm tykt gods groft magret og hårdt brændt. Randen er let udadsvejet, ligeafstrøget og let fortykket. Det tredje kar er af gråbrunt 1,3 cm tykt gods groft magret og dårligt brændt. Randen er udadsvejet og afrundet og 90° udvendig knæk mellem bug og bund. Det fjerde kar er en skål af mørkt gråbrunt 0,5-0,7 cm tykt gods fint magret og meget hårdt brændt. Randen er lige afrundet og en diameter på ca. 30 cm. Den båndformede hank er 2,1 cm bred og 1,2 cm tyk af gråbrunt groft magret gods. Alle kar er sandsynligvis fra ældre førromersk jernalder. Smeltediglen er af gråbrunt 1,2 cm tykt stærkt sintret gods med smeltet yderside.
Y17	A58	Keramik og flintafslag, samt kalkklump.	2 store og 2 små randskår, 1 sideskår med overgang til bund samt ca. 24 ukarakteristiske sideskår og ca. 10 fragmenter fra kar af gråbrun 1,0 cm tykt gods med rødbrun yderside og udadsvejet lige afstrøget let fortykket rand. Mundingsdiameter: min. 33 cm. og udvendig

			knæk mellem bund og bug på 143° Groft magret og forholdsvis dårligt brændt. Et 3,9 cm. langt afslag.
Y18	Opsamlet i udvidelse af grøft XI	Flintafslag.	2 flintafslag, der er hhv. 6,2 og 5,4 cm lange.
Y19	A183	Keramik, flintafslag og brændt ler.	5 små randskår, 3 sideskår med overgang til bund og ca. 18 ukarakteristiske sideskår samt ca. 33 fragmenter fra kar af mørk rødbrun 0,8 cm tykt gods med let udadsvejet lige afstrøget let fortykket rand og knæk mellem bug og bund på ca. 105°. Groft magret og dårligt brændt. Sandsynligvis ældre førromersk jernalder. 2 flintafslag, der er hhv. 2,6 og 2,9 cm lange. 17 stykker rødbrændt ler, hvoraf 2 har grenaftryk.
Y20	A194	Keramik, dyretænder, flintafslag og kalkklump.	3 randskår, 17 ukarateristiske sideskår og ca. 24 fragmenter af 2 kar. Det ene af rødlig 0,6 cm tykt gods og det andet af mørk gråbrun 0,7-0,8 cm tykt gods med sort inderside og lodret lige afstrøget rand. Begge kar er mellemfint magret og hårdt brændt. Sandsynligvis ældre førromersk jernalder. Ca. 11 stykker tand fra større husdyr (sandsynligvis ko). Et 6 cm. langt flintafslag samt en klump let og porøs kalk ca.5 cm. i diameter.
Y21	A228	Keramik og trækul.	4 ukarakteristiske sideskår af sortbrunt 0,9-1,1 cm tykt gods. Mellemfint magret. Ca. 8 stykker trækul
Y22	Koncentration i A 93 (se T18 i beretning om felt A)	Keramik og flintafslag.	14 ukarakteristiske sideskår og 10 fragmenter af rødbrun 0,6-0,7 cm. tykt gods med rødlig yderside. Groftmagret og hårdt brændt. 2 flintafslag, der er hhv. 6,2 og 3,3 cm lange.
Y23	A97	Keramik og knogle.	3 fragmenter af mørk rødbrun gods samt 2 knogle fragmenter.
Y24	Grøft I (26 m. syd for P4)	Flintafslag.	To hhv. 4 og 8,1 cm. lange flintafslag.
Y25	Koncentration i A 93 (se T18 i beretning om Felt A)	Keramik.	1 sideskår med ringknop, 1 bundskår, 1 sideskår med overgang til bund og ca.31 ukarakteristiske sideskår samt 1 fragment med del af ringknop og ca. 20 fragmenter fra kar af rødligt-rødbrunt 0,7-1,5 cm. tykt gods. Ringknop ca. 2 cm i diameter og bundknæk ca.150°. Groft magret og hårdt brændt. Sandsynligvis ældre førromersk jernalder.
Y26	"løsfund" i A93	Keramik.	20 fragmenter af rødbrunt ca. 0,9 cm tykt gods.
Y27	A290	Flintafslag.	4 flintafslag, der er hhv. 7,2 , 5,6 , 5,1 og 3,3 cm. lange.
Y28	A109	Keramik.	4 ukarateristiske sideskår og ca. 9 fragmenter af

			rødbrun ca. 0,7 cm tykt gods med sort inderside.
--	--	--	--

Y29	A327	Keramik.	9 ukarakteristiske sideskår og ca. 7 fragmenter af mørkt rødbrunt 0,8 cm. tykt gods. Groft magret og dårligt brændt.
Y30	A328	Keramik.	5 ukarakteristiske sideskår og ca. 6 fragmenter af rødbrunt 0,6 cm tykt gods. Groft magret og dårligt brændt.
Y31	A14	Jordprøve JP1	Jord udtaget af lag nr. 3 til evt. undersøgelser
Y32	A57	Jordprøve JP2	Jord udtaget af fylden til evt. undersøgelser
Y33	A58	Jordprøve JP3	Jord udtaget af lag nr. 2 til evt. undersøgelser
Y34	A225	Jordprøve JP4	Jord udtaget af fylden til evt. undersøgelser
Y35	A183	Jordprøve JP5	Jord udtaget af fylden til evt. undersøgelser
Y36	A109	Jordprøve JP6	Jord udtaget af fylden (nr. 1) til evt. undersøgelser
Y37	A290	Jordprøve JP7	Jord udtaget af lag nr. 3 til evt. undersøgelser
Y38	A323	Jordprøve JP8	Jord udtaget af fylden (nr. 1) til evt. undersøgelser

Tegningsliste

T-nr.	Grøft/Felt	Type	Skala
T 1	Grøft III	Plantegning (punkt 10-12)	1:100
T 2	Grøft IV	Plantegning (punkt 14-16)	1:100
T 3	Grøft Va	Plantegning (punkt 18-21)	1:100
T 4	Grøft VI	Plantegning (punkt 23-25)	1:100
T 5	Grøft VII	Plantegning (punkt 27-28)	1:100
T 6	Grøft IX	Plantegning (punkt 32-33)	1:100
T 7	Grøft XII	Plantegning (punkt 38-39)	1:100
T 8	Grøft XI	Plantegning (punkt 36- 85 m)	1:100
T 9	Grøft XI	Plantegning (85 m-125 m)	1:100
T 10	Grøft XI	Plantegning (125 m- punkt 48)	1:100
T 11	Grøft IX	Plantegning (275 m- punkt 47)	1:100
T 12	Grøft VII & VI	Plantegning (punkt 29- 46 & punkt 26-45)	1:100
T 13	Grøft Vb	Plantegning (punkt 22- 90 m)	1:100
T 14	Grøft Vb	Plantegning (90 m- punkt 44)	1:100
T 15	Grøft IV & III	Plantegning (punkt 17-43 & punkt 13-42)	1:100
T 16	Grøft II & I	Plantegning (punkt 9-41 & punkt 4- 40)	1:100

Gedebjergvej, Næstved

Etape II

NÆM 2002:121

NÆSTVED MUSEUM 2003

Gedebjergvej Nord

Næstved

NÆM 2002:121-A

NÆSTVED MUSEUM 2003